

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

Кафедра стрільби та технічних видів спорту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри СтаТВС

_____Виноградський Б.А.

“ _____ ” _____ 20__ року

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

з навчальної дисципліни

Теорія і методика обраного виду спорту та СПВ

(стрілецькі види спорту)

для студентів I-IV курсів факультету фізичної культури і спорту

для студентів I-IV курсів факультету педагогічної освіти

денної форми навчання

галузь знань: 01 - Освіта

спеціальність: 017 – “Фізична культура і спорт”

спеціальність: 014 – “Середня освіта”, предметна

спеціалізація: 014.11 “Середня освіта (Фізична культура)”

перший бакалаврський рівень

©Демічковський А. П.

Львів

2019-2020 навчальний рік

Теми семінарських занять ТІМОВС (модуль 1)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин			
		1	2	3	4
	Курс				
1	Загальна характеристика стрілецьких видів спорту	8			
2	Олімпійські види стрільби: кульова стрільба, стендова стрільба, стрільба з лука	8			
3	Сучасна термінологія в стрілецьких видах спорту	8			
4	Поява та розвиток стрілецьких видів спорту на землі, в Україні	8			
5	Розвиток стрілецьких видів спорту в ХХ столітті	8			
6	Матеріально-технічне забезпечення спортсменів зі стрілецьких видів спорту	8			2
7	Підбір і підгонка матеріальної частини для стрільців зі стрілецьких видів спорту	8			4
8	Техніка виконання влучного пострілу в стрілецьких видах спорту		10/8		
9	Розминка у стрілецьких видах спорту		8		2/4
10	Прикладна балістика в стрілецьких видах спорту		8		4
11	Методика навчання стрілецьких видах спорту		10/8		4
12	Правила змагань в стрілецьких видах спорту		8		2/3
13	Суддівство та організація змагань зі стрілецьких видів спорту		8		2/4
14	Спортивні споруди, обладнання для проведення змагань та навчально- тренувальних занять			6	2
15	Фізична підготовка стрільців спортсменів			6	2/3
16	Психологічна підготовка стрільців			4	
17	Тактична підготовка стрільців			4	2
18	Організація роботи ДЮСШ, СДЮШОР зі стрілецьких видів спорту			6	
19	Фізіологічні основи становлення спортивної майстерності			6	2
20	Відновлення спортсменів у стрілецьких видах спорту			8	2
21	Профілактика професійних захворювань стрільців і реабілітація після них			8	2
	Разом	56	52/50	48	32/38

Теми практичних занять СПВ (модуль 2)

Практичні заняття	Роки навчання			
	1	2	3	4
Загальна фізична підготовка:				
спортивні ігри, в тому числі за спрощеними правилами /футбол, баскетбол, волейбол та інші/	5	2	2	4/6
Кросовий біг.	5	2	3	2
Ходьба та біг на лижах.		2	2	2
Елементи веслувального спорту.	4	2		
Туристичний похід.	5	2	2	4
Вправи з набивними м'ячами: кидки і ловля м'ячів, в парах, трійках і т.д., кругові рухи з м'ячем у руках та ін.	5	2	4	
Вправи з гантелями: 3 різних вихідних положень – кругові рухи, жим попеременно одною рукою і двома руками одночасно, різні варіанти піднімання гантелей та ін.	4	4	2	
Вправи зі штангою /легкою/: жим штанги – з положення стоячи, лежачи, сидячи: опускання штанги за голову з положення стоячи з положення стоячи у нахилі, штанга в опущених руках – підтягування штанги до грудей з положення лежачи на гімнастичній лаві чи маті – перенесення штанги прямими руками з голови до стегон.	4	2	4	2
Вправи з партнером для розвитку м'язів тулуба: стоячи спиною один до одного з захватом під руки – почергові нахили вперед, піднімаючи партнера на спину	5	4	4	2
сидячи на підлозі, спираючись руками ззаду – рухи прямими ногами вгору – вниз.	5	4		
Вправи для розвитку м'язів плечового пояса: Упор лежачи – згинання-розгинання тулуба.	5	4	4	2
Упор лежачи – згинаючи руки, підняти пряму ногу назад – вгору; розгинаючи руки, ногу опустити в вихідне положення.	5	4	4	2
Упор лежачи – поштовхом ніг перейти в упор присівши /ноги між руками/; руки між ногами; ноги збоку рук/	5	4	4	2
Упор лежачи боком на одній руці – поштовхом ніг перейти в упор, присівши боксом на одній руці	5	4	4	2
Упор лежачи ззаду, ноги на лаві – прогнутися, піднімаючи таз якнайвище	5	4		4
Упор лежачи на гімнастичній лаві – згинання-розгинання рук	5	4	4	2
Упор лежачи - пересування на руках по колу та ін.	5	4	4	2
Вправи для розвитку м'язів ніг: присідання на двох ногах, на одній нозі, на носках, на повній ступні, різко подавши таз вперед – в момент підйому “хвилі”, утримуючи партнера за руки	4	2	2	4/6
стрибки в довжину з місця, з розбігу, у висоту двома ногами разом, зі скакалкою, потрійні, п'ятірні, на носках, через гімнастичну лаву, вгору по сходах, на одній нозі чи двох ногах та ін.	4	2	2	4/6

ходьба в присіді, в напівприсяді, з високим підніманням колін, на носках, п'ятах, з “випадами”.	4	2	2	4/6
Спеціальна фізична підготовка: Утримання зброї в робочому положенні (10 секунд) постріл, (6 серій по 10 пострілів).	4	5	4	5
Утримання зброї в робочому положенні, в прицілюванні.	4	5/4	4	2
Імітація витягу пострілу.		5/4	4	5
Утримання лазерного прицілу в полі мішені на дистанцію 10 м. (на час).	4	5/4		4/6
Імітація пострілу на електронно-оптичному тренажері.		5/4	4	
Утримання зброї на час (кількість разів).	4	5/4	4	4/6
Стрільба на різні дистанції.			4	
Технічна підготовка:				
Стрільба по точкам розташованих вертикально на дистанція 10 м.	5	4	5	4
Стрільба по мішені на дистанції 10 м.	4	4	5	4
Стрільба на дистанції 50 м., по точкам.	4	4	2	2
Стрільба з закритої, відкритої та звичайної стійки на дистанції 10 м.	4	4		
Стрільба на винос на дистанції 50 м. по мішені.	4	2	5	4
Стрільба на дистанції 50 м. по мішені.		4	5	4
Контрольна стрільба на дистанції 10 м.	4	2	5	4/6
Стрільба з виходом на вогневий рубіж по мішені на дистанції 10 м.	4	4	4	
Контрольна стрільба на дистанції 10 м. обмеженим часом.	4	2	5	4/6
Командна стрільба на дистанції 10 м.	4	3	4	4
Контрольна стрільба на дистанції 50 м. – чоловіки, 50 м. – жінки.			2	2
Стрільба на дистанції 10 м. через “вікно” (вправа для перевірки постави).	4	4	4	2
Стрільба закритими очима на дистанції 10 м. по точкам.	4	2	5	4
Стрільба заплющеними очима на дистанції 10 м. по мішені.			5	4
Стрільба на дистанції 10 м., заплющеними очима по точці.	4	2	5	4
Стрільба заплющеними очима на дистанції 10 м. на результат.	4	4	5	4
Індивідуальні спаринги по круговій системі по 10 пострілів на дистанції 10 м.	4	2	4	4
Індивідуальні спаринги по круговій системі по 10 пострілів на дистанції 10 м.	4	5	4	4
Індивідуальні спаринги за сітчастою системою на дистанції 10 м.	4	5/4	4	4
Командна стрільба на дистанції 50 м.	4	4	2	2
Контрольна стрільба чоловіки – 50 м., жінки – 50 м.	4	4	2	2
Контрольна стрільба на дистанції 50 м.	4	4	2	
Індивідуальні спаринги по коловій системі по 10 пострілів на дистанції 50 м.		5	2	2

Індивідуальні спаринги за сітчастою системою на дистанції 50 м.	4	5	2	2
Стрільба з виходом на вогневий рубіж на дистанції 50 м. (відпрацювання елементів командної стрільби).	4	5	2	
Стрільба з закритої, відкритої та нормальної стійки на дистанції 50 м.	4	5	2	4
Стрільба з перевіркою прицілювання.	4	5	5	4/6
Разом:	198	186/180	174	126/144

Рекомендована література

Основна:

1. Антонов С. Відеоконтроль характеристик техніки пострілу в стрільбі з лука / Сергій Антонов, Георгій Іваницький // Моделювання та інформаційні технології у фізичному вихованні та спорті : тези доп. XII Міжнар. наук. конф. – Львів, 2016. – С. 52–54.
2. Антонов С.В. Результативність висококваліфікованих стрільців з лука у контрольних вправах із ускладненими умовами виконання / Антонов С. В., Пітин М. П. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 9. – С. 8–10.
3. Антонов С. В. Спрямований розвиток координаційних здатностей при удосконаленні технічної підготовленості стрільців із лука: перспективи та напрями досліджень / С. В. Антонов, Ю. А. Бріскін, М. П. Пітин // Олімпійський спорт і спорт для всіх : тези доп. XIV Міжнар. наук. конгр. – Київ, 2010. – С. 38.
4. Антонов С. Характеристика засобів контролю фізичної підготовленості спортсменів у стрільбі з лука / Сергій Антонов, Анна Бабяк, Мар'ян Пітин // Молода спортивна наук України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини. – Львів : ЛДУФК, 2011. – Вип. 15, т. 1. – С. 6–10.
5. Антонов С. Характеристика системи контролю спеціальної фізичної підготовленості стрільців з лука / Сергій Антонов, Мар'ян Пітин // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Є. Приступи. – Львів, 2014. – Вип. 18, т. 1. – С. 13–17.
6. Антонов С. В. Характеристики техніки пострілу стрільців з лука на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей / С. В. Антонов // Вісник Чернігів. держ. пед. ун-ту ім. Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт – Чернігів, 2012. – Вип. 102, т. 2. – С. 115–119.
7. Виноградський Б. Спортивна стрільба з лука: основи й удосконалення спеціальної підготовленості : монографія / Богдан Виноградський. – Львів : ЛДУФК, 2012. – 306 с.
8. Виноградський Б. А. Моделювання складних біомеханічних систем і його реалізація в спорті : монографія / Б. А. Виноградський. – Львів : ЗУКЦ, 2007. – 284 с.

9. Виноградський Б. А. Перспективи розвитку біомеханіки спорту у світлі ідей професора Лапутіна А.М. / Виноградський Б.А., Лопатьєв А.О. // Актуальні проблеми сучасної біомеханіки фізичного виховання та спорту. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. Вісник ЧДПУ ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2008. – Вип. 54. – С. 29–33.
10. Виноградский Б. Анализ состояния и перспективы развития стрельбы из лука в мире с учетом результатов XXVIII Олимпийских Игр в Афинах / Б. Виноградский // Наука в олимпийском спорте. – 2005. – № 2. – С. 60–68.
11. Виноградський Б. А. Вдосконалення технічної майстерності лучників на основі вдосконалення основних елементів пострілу : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський та професійний спорт” / Виноградський Богдан Анатолійович ; Укр. держ. ун-т фіз. виховання і спорту. – Київ, 1997. – 24 с.
12. Виноградський Б. А. Визначення доцільності використання фізичних вправ для тестування спеціальної силової працездатності у лучників / Б. А. Виноградський, К. А. Тимрук // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. ст. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків, 2002. – № 2. – С. 6–13.
13. Виноградський Б. А. Моделювання параметрів специфічних координаційних якостей лучників / Виноградський Б. А. // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2005. – № 4. – С. 66–71.
14. Виноградський Б. Моделювання полів розсіювання точок влучень у стрільбі з лука з використанням комп'ютерної програми „Стріла” / Виноградський Богдан, Куртяк Олексій // Теорія та методика фізичного виховання. – 2008. – № 6. – С. 22–29.
15. Виноградський Б. А. Моделювання середовища зовнішніх умов як засіб вдосконалення спортивної майстерності лучників високої кваліфікації / Виноградський Б. А. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Харків, 2004. – № 6. – С. 9–17.
16. Виноградський Б. Обґрунтування та практична реалізація системи інструментального контролю комплексних біомеханічних систем стрілецького спорту / Богдан Виноградський // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2011. – № 2(4). – С. 28–40.
17. Виноградський Б. А. Теоретико-методичний аспект моделювання спеціальної підготовленості лучників / Виноградський Б. А., Івтико М. В. // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. – Луцьк, 1999. – С. 935–939.
18. Виноградський Б. А. Теоретико-методичні аспекти контролю та аналізу кінематичних параметрів системи "лучник–лук" // Молода спортивна наука України : зб. наук. ст. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2001. – Вип. 5, т. 1. – С. 301–305.

19. Демічковський А. Еволюція правил змагань зі стрільби кульової з гвинтівки / Андрій Демічковський, Анатолій Лопатьєв, Мар'ян Пітин // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2015. – № 3. – С. 41–44.
20. Демічковський А. Показники техніко-тактичних дій кваліфікованих спортсменів у стрільбі з пневматичної гвинтівки / Андрій Демічковський // Теорія та методика фізичного виховання. – 2019. – Т. 19, № 4. – С. 186–192.
21. Демічковський А. Проблема тактичної підготовки в багаторічній підготовці спортсменів із кульової стрільби / Андрій Демічковський // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2017. – № 2. – С. 54–58.
22. Демічковський А. Проблеми тактичної підготовки / Андрій Демічковський, Анатолій Лопатьєв, Мар'ян Пітин // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. пр. – Київ, 2015. – Вип. 10(65)15. – С. 45 – 48.
23. Власов А. П. Інформаційне забезпечення тренувального процесу висококваліфікованих стрільців з лука / Власов А. П., Івашко М. В., Свістельник І. Р. // Теорія та методика фізичного виховання. – 2017. – Т. 17, № 1. – С. 42–47.
24. Козяр М. М. Основи влучної стрільби : навч. посіб. / Козяр М. М., Виноградський Б. А., Ковальчук А. М. – Львів, 2008. – 108 с.
25. Лопатьєв А. О. Возможных подходах при моделировании сложных систем в стрелковых видах спорта / Лопатьєв А. Дзюбачик Н., Виноградский Б. // Наука в олимпийском спорте. – 2004. – № 2. – С. 101–107.
26. Лопатьєв А. О. [Моделювання як методологія пізнання](#) / Лопатьєв А. О. // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 8. – С. 4–10.
27. Лопатьєв А. О. Особливості моделювання біомеханічних та біологічних систем / Лопатьєв А. О., Власов А. П., Демічковський А. П. // Теорія та методика фізичного виховання. – 2017. – Т. 17, № 2. – С. 79–85.
28. Лопатьєв А. Основи теорії систем у спортивній науці / Анатолій Лопатьєв, Андрій Демічковський, Мар'ян Пітин // Моделювання та інформаційні технології у фізичному вихованні та спорті : тези доп. XII Міжнар. наук. конф. – Львів, 2016. – С. 4–6.
29. Лопатьєв А. Основні визначення і положення системного підходу, математичного моделювання та інформаційних технологій спортивної науки / Лопатьєв А., Пітин М., Демічковський А. // Теорія та методика фізичного виховання. – 2017. – Т. 17, № 3. – С. 117–125.
30. Музыка Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Ф. В. Музыка, М. Я. Гриньків, Т. М. Куцериб. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.
31. Підходи до аналізу числових рядів / Ярослав П'янило, Анатолій Лопатьєв, Галина П'янило, Андрій Власов // Моделювання та інформаційні технології у фізичному вихованні і спорті : зб. матеріалів XIII Міжнар. наук. конф. – Львів, 2017. – С. 47–52.

32. Приступа Є. Н. Пристрій для оцінки рухової активності людини / Приступа Є. Н., Виноградський Б. А., Ріпак І. М. // Наука і підприємництво. Теорія і практика перебудови економіки : зб. наук. пр. / за ред. В. І. Хомякова. – Вінниця ; Мукачево : ЧІТІ, 2001. – Спец. вип. – С. 268–272.
33. Пятков В. Т. Теорія і методика стрілецького спорту / Пятков В. Т. – Львів : Інтелект-Захід, 1999. – 288 с.
34. Діагностика координаційних компонентів цілеспрямованих рухів руки людини / Бретз К., Виноградський Б., Лопатьєв А. [та ін.] // Теорія та методика фізичного виховання. – 2008. – № 6. – С. 8–11.
35. Моделирование системы стрелок – оружие – мишень с учетом действия нагрузок / Лопатьев А. А., Дзюбачик Н. И., Виноградский Б. А., Карасев В. О. // Наука в олимпийском спорте. – 2005. – № 2. – С. 147–158.
36. Система відбору спортсменів до складу збірної команди України зі стрільби з лука при підготовці до Ігор XXXI Олімпіади (Ріо-де-Жанейро) / Антонов С. В., Власов А. П., Пітин М. П., Свістельник І. Р., Логінов Д. О. // Науковий часопис Нац. пед.ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – Київ, 2017. – Вип. 2 (83) 17. – С. 7–11.

Допоміжна:

1. Богіно В. Г. Багатофакторний аналіз результатів стрільби у мішень / В. Г. Богіно, Б. А. Виноградський // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С.С. Єрмакова. – Харків, 2002. – № 21. – С. 26–35.
2. Варіанти класифікації факторів збурення в кульовій стрільбі / Анатолій Лопатьєв, Богдан Виноградський, Андрій Демічковський, Сергій Смільнянин // Моделювання та інформаційні технології у фізичному вихованні та спорті : тези доп. XII Міжнар. наук. конф. – Львів, 2016. – С. 86–89.
3. Грибовський Р. Методика удосконалення технічної підготовки спортсменів у стендовій стрільбі / Р. Грибовський // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : [зб. наук. праць]. – Київ, 2016. - Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт), – Вип. 4 (74). – С. 14–18.
4. Грибовський Р. Проблема вдосконалення технічної підготовки спортсменів у стендовій стрільбі з використанням імітаційних вправ / Ростислав Грибовський // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. – Львів, 2015. – Вип. 19, т. 1. – С. 60–64.
5. Грибовський Р. Шляхи удосконалення технічної підготовки у стендовій стрільбі / Ростислав Грибовський // Молода спортивна наука

- України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Є. Приступи. – Львів, 2014. – Вип. 18, т. 1. – С. 54–58.
6. Музика Ф. В. Особливості морфо-функціональних показників у спортсменів різних спеціалізацій / Ф. В. Музика // Медичні проблеми фізичної культури та спорту: досвід, сучасні напрямки та перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 1999. – С. 39.
 7. Музика Ф. [Вплив специфіки тренувального процесу на морфофункціональні показники спортсменів різних спеціалізацій](#) / Федір Музика // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики гімнастики : зб. наук. матеріалів. – Львів, 2001. – С. 53–56.
 8. Енергетичні та інформаційні аспекти аналізу рухових дій людини у стрілецьких видах спорту / Лопатьєв А. О., Власов А. П., Трач В. М., Івашко М. В., Демічковський А. П. // Електроніка та інформаційні технології : зб. матеріалів IV наук.-практ. конф. – Львів, 2012. – С. 123–125.
 9. Порівняльний аналіз змагальної діяльності стрільців з малокаліберної гвинтівки на VI Всесвітніх літніх іграх військовослужбовців / Коростильова Ю. С., Михайлов В. В., Грибовська І. Б., Грибовський Р. В. // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – Київ, 2017. – Вип. 5(87)17. – С. 59–62.
 10. Прямі та обернені задачі моделювання руху речовини в об'єктах складної структури / П'янило Я. Д., Лопатьєв А. О., Готра О. З., Трач В. М., П'янило Г. М. // Теорія та методика фізичного виховання. – 2009. – № 7. – С. 11 – 15.
 11. Рухові дії стрільців та моделювання біологічних систем / Власов А. П., Лопатьєв А. О., Трач В. М., Кароль Бретц // Моделювання та інформаційні технології у фізичному вихованні і спорті : матеріали VIII Міжнар. наук. конф. – Харків, 2012. – С. 15 – 18.
 12. Стан та перспективи розвитку спортивної стрільби у Збройних Силах України за результатами VI Всесвітніх літніх ігор військовослужбовців / Коростильова Ю. С., Михайлов В. В., Грибовська І. Б., Грибовський Р. В. // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – Київ, 2017. – Вип. 9(91)17. – С. 57–60.
 13. Фази обстрілу в стрілецьких видах спорту / Андрій Демічковський, Ростислав Грибовський, Василь Ткачек, Адріан Торський // Моделювання та інформаційні технології у фізичному вихованні і спорті : зб. матеріалів XIII Міжнар. наук. конф. – Львів, 2017. – С. 17–21.
 14. Функціонування біотехнічної системи в спорті / Анатолій Лопатьєв, Андрій Власов, Андрій Демічковський, Василь Ткачек // Моделювання та інформаційні технології у фізичному вихованні та спорті : тези доп. XII Міжнар. наук. конф. – Львів, 2016. – С. 6 – 9.

Інформаційні ресурси інтернет:

15. Стрелковий портал України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.shooting-ua.com>
16. Федерація стрільби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.shooting-ukraine.com>
17. Штаб-квартира ISSF [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.issf-sports.org>
18. Польська асоціація спортивної стрільби [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pzss.org.pl>